

1. Лук'янов, Д.В. Релігійні правові системи / Д. В. Лук'янов // Порівняльне правознавство: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. В. Д. Ткаченка. - Х.: Право, 2003. – С. 178-179.
2. Лук'янов, Д.В. Традиційні правові системи/ Д. В. Лук'янов // Порівняльне правознавство: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. В. Д. Ткаченка. - Х.: Право, 2003. – С. 235.
3. Кулак Н.В. Проблеми нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності в Україні// Н.В. Кулак// Матеріали міжнародної науково-практичної конференції Інститута уголовної політики и прикладной криминологии г. Кишинев, ноябрь 2016г.
4. Соловьев Э.Ю. И. Кант: Взаимодополнительность морали и права. – М.: Наука, 1992. – 216 с.

УДК 340.149.

ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ПРАВА

Студент Д.К. Бугай, гр. БП-13,
студент А.Р. Фурсач гр. БП-2-16

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак
Київський національний університет технологій та дизайну

Вважається, що зовнішнім проявом права є система його джерел, а внутрішня будова права це його система.

У юридичній науці існують наступні категорії: «правова система» та «система права». Ці категорії мають суттєві відмінності.

Правова система — це сукупність наступних складових: юридичних норм, принципів, інститутів, правових установок, правових поглядів, гіпотез, ідей, правової культури, тобто сукупність узгоджених і пов'язаних юридичних засобів, за допомогою яких держава справляє нормативний вплив на суспільні відносини .

Правова система відіграє провідне місце при характеристиці права, стану законодавства. Структура правової системи - це її внутрішня будова, яка характеризується єдністю, цілісністю та взаємозв'язком складових елементів .

Система права, на відміну від правової системи, є сукупністю впорядкованих і взаємоузгоджених між собою норм права, які характеризують його внутрішню будову, складовим елементом правової системи. Серед ознак, що характеризують систему права необхідно виділити наступні:

- внутрішня структура права;
- здатність здійснювати багатосторонній вплив на суспільні відносини;
- цілісність й структурованість взаємопов'язаних між собою норм права, поділених за інститутами, підгалуззями та галуззями права;

- взаємоузгодженість норм права між собою;
- системність суспільних відносин.

За змістом суспільні відносини можуть бути майновими та немайновими, фінансовими, земельними, сімейними тощо. Кожен із цих видів суспільних відносин регулюється визначеною групою норм права, які відбивають їх характерні особливості та відповідну соціальну спрямованість. Правосвідомість завжди має вплив на дії особи, та призводить до соціальних наслідків.

Норма права - це загальнообов'язкове, формально визначене, встановлене або санкціоноване державою правило поведінки, за невиконання або неналежне виконання якого настає юридична відповідальність.

Норма права як елемент системи права відбиває основні властивості права: нормативність, формальну визначеність, державну примусовість.

Змістом норм права є суб'єктивні права та юридичні обов'язки, які надаються та покладаються на суб'єктів суспільних відносин з метою їх врегулювання. За різними критеріями (за змістом, сферами дії, характером приписів тощо) норми права класифікуються на види.

Інститут права — це сукупність відокремлених, взаємопов'язаних правових норм, що утворюють частину галузі права та регулюють певну сторону однорідних суспільних відносин.

Таким чином, норми права створюють галузь права не безпосередньо, а через інститути. Відповідно інститут права відрізняється від галузі права передусім за обсягом правового регулювання, він регулює не всю сукупність якісно однорідних суспільних відносин, а лише їх окремі сторони (наприклад, галузь конституційного права — має такі інститути як інститут громадянства, президента, виборчого права тощо; галузь екологічного права має інститути природокористування, охорони навколишнього природного середовища тощо).

Інститут права характеризується певними властивостями: регулятивністю (норми за змістом мають регулятивний характер), предметністю (присвячений регулюванню визначеного предмета — суспільних відносин) та галузевістю (створюється із норм, що належать лише до певної галузі права).

У теорії права існує певна класифікація інститутів права [1]:

- загальні — ті, що формулюють загальні принципи та положення (з них створюються загальні частини кодифікованих нормативно-правових актів);
- змішані — ті, що створюються на межі галузей права (наприклад, інститут спільної власності подружжя існує на межі цивільного і сімейного права);
- комплексні — ті, що є складовими елементами комплексних галузей права.

Для кожної галузі права характерним є наявність особливих юридичних засобів регулювання — форм, що стосуються способів виникнення прав і обов'язків, процедури їх реалізації, засобів юридичного впливу.

Література:

1. Теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – С. 147. 6. Черкас М. Є. Правосвідомість та її функції в механізмі правового регулювання : монографія / М. Є. Черкас. – Х. : Право, 2014. – С. 30.
2. Калиновський Ю. Ю. Правосвідомість українського суспільства: генеза та сучасність / Ю. Ю. Калиновський. – Х. : Право, 2008. – С. 89
3. Кулак Н.В. Загальні тенденції державного регулювання інноваційного розвитку сфери підприємницької діяльності// Молодий вчений: Науковий журнал.- Вип.. № 12.1 (40) грудень, 2016 р. Херсон: Вид-во ТОВ «Видавничий дім «Гельветика» , 2016.- С.129-135.

УДК 347.44

ДОГОВІР ФРАНЧАЙЗИНГУ: РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Студент А.М. Гановська, гр. БП-13
Наук. керівник Н.В. Кулак (КНУТД)

Київський національний університет технологій та дизайну

Для покращення умов функціонування малого та середнього бізнесу в Україні особливої актуальності набуває пошук нових ефективних організаційно-правових форм господарювання, які можуть створити умови для збільшення трудової зайнятості населення, сприяти підвищенню ефективності роботи вітчизняних підприємств, і взагалі підняти економіку нашої країни. Одним із таких способів є франчайзинг.

Договір франчайзингу це договір комерційної концесії, який регулюється Цивільним кодексом України (гл. 76), Господарським кодексом України (гл.36), нормативними актами у сфері захисту прав інтелектуальної власності, прав споживачів, конкуренції та нормами про відповідальність за якість товару.

Відповідно до ст. 1115 ЦК України за договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав з метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару та (або) надання послуг.

На думку автора, законодавче регулювання договору франчайзингу в Україні є недосконалим, тому сторони в основному укладають договір співпраці, формулюючи його зміст довільно, що не суперечить національному законодавству.